

BOiNESBYEN

Bo-og bilyst-prosjekt for Nesbyen i Hallingdal 2023-2025

NESBYEN
HALLINGDAL

BOINESBYEN

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn	3
2. Prosjekt mål	4
2.1. Hovedmål	4
2.2. Delmål	4
Delmål 1: Attraktivitet og engasjement	4
Delmål 2: Informasjon og kommunikasjon	4
Delmål 3: Kunnskapsheving	4
2.3. Effektmål	4
2.4. Rammer	5
2.5. Status Nesbyen	5
3. Prosjektorganisasjon	6
4. Forankring og samarbeidspartnere	7
5. Profil og profilering	8
6. Fremdriftsplan og milepæler	9
6.1. Fremdriftsplan	9
6.2. Milepæler	10
7. Handlingsplan	10
8. Økonomi	10
8.1. Budsjett	10
8.2. Økonomisk støtte til tiltak	10
9. Risikovurdering	11
9.1. Swot analyse	11
9.2. Risikohåndtering	11
10. Nesbyen som Bærekraftig Reisemål	12

PROSJEKTPLAN

BOiNESBYEN 2023-2025

1. Bakgrunn

Nesbyen kommune er en liten distriktskommune og opplever utfordringer med befolkningsnedgang og en befolknings sammensetning med færre yngre og flere eldre i årene som kommer. Framskrivning viser at andelen eldre, over 80 år vil doble seg fra i dag og frem til 2040 og antall innbyggere reduseres i samme periode med ca. 135 personer (4 %). I kommuneplanens samfunnsdel er et av hovedmålene å øke andelen innbyggere i aldersgruppen 18-50 år.

Nesbyen kommune har siden desember 2020 arbeidet med bo- og blilyst gjennom en arbeidsgruppe med ansatte i kommuneadministrasjonen, samt i Nesbyen Turist- og Næringservice (NTN). Det har vært et ønske å etablere et prosjekt for å strukturere og systematisere arbeidet ytterligere. Den 2. februar 2023 vedtok kommunestyret å bevilge midler til et treårig bo- og blilyst prosjekt i Nesbyen.

Vedtak 90/22

- 1.1. Det opprettes et prosjekt i kommunen «Bo og blilyst 2023-2025».
- 1.2. Nesbyen turist og næringservice får i oppdrag, på vegne av kommunen, å gjennomføre dette prosjektet i 2023, 2024 og 2025.
- 1.3. Midler til gjennomføring er 400 000 i 2023, 600 000 i 2024 og 600 000 i 2025.
- 1.4. Styringsgruppa ledes av en representant fra formannskapet. Formannskapet stiller med totalt 2 representanter i styringsgruppa, øvrige medlemmer er en fra administrasjonen, daglig leder NTN, 2 representanter fra næringslivet.
- 1.5. Styringsgruppa utarbeider prosjektbeskrivelsen med mål, hensikt og gjennomføring i sitt første møte.
- 1.6. NTN har også ansvar for arbeidet med bærekraftig reisemål. Midler til dette er bevilget i pkt 3 og skal dekke arbeidet med bærekraftig reisemål.

Prosjektet må ses på som en forlengelse av det tidligere arbeidet med bolyst, og med tilskudd over tre år er det nå mulig å jobbe mer målrettet enn tidligere. Prosjektet har fått navnet «BO i Nesbyen». Formålet med prosjektet er at Nesbyen skal bli et mer attraktivt sted å bo, trives i og flytte til.

2. Prosjektmål

2.1. Hovedmål

Hovedmålet med prosjektet er å øke trivsel hos innbyggerne og redusere fraflytting. Alle tiltak må forankres bredt i kommunen, for å sikre fremtidig drift etter prosjektperioden.

2.2. Delmål

Delmål 1: Attraktivitet og engasjement

Øke attraktivitet og omdømme til Nesbyen og få folk til å ønske å bli boende i kommunen. Skape engasjement og tilhørighet hos nye og nåværende innbyggere gjennom samarbeid mellom kommune, frivillighet, næringsliv og innbyggere, som jobber sammen om økt trivsel og samhold.

- 1.1. Økt tilflytting til Nesbyen
- 1.2. Utvikle program for ivaretagelse av nye innbyggere
- 1.3. Flere og mer synlige møteplasser
- 1.4. Å øke attraktiviteten for etablering av nye næringer
- 1.5. Flere arrangementer og aktiviteter for egne innbyggere (støtte eksisterende + varierte)
- 1.6. Økt involvering og medvirkning fra barn og ungdom i egnede delprosjekter

Delmål 2: Informasjon og kommunikasjon

Øke informasjon og bedre kommunikasjon til innbyggere og nye interessenter i kommunen.

- 2.1. Økt tilbud og forbedret kommunikasjon om nye tomter og boliger til salgs
- 2.2. Økt tilbud og forbedret kommunikasjon om ledige næringsarealer og næringstomter
- 2.3. Økt synlighet av lokale tilbud og aktiviteter

Delmål 3: Kunnskapsheving

Øke kunnskap om bolystarbeidet blant egne innbyggere, lokalt næringsliv, frivillighet og hos kommunene i Hallingdal.

- 3.1. Arbeide for å øke kunnskap om bolystarbeid i egen kommune og i distriktene
- 3.2. Dele erfaringer fra egen kommune med alle som jobber med bolystarbeid i Hallingdal
- 3.3. Delta i forskningsprosjekt om Bolyst til fylkeskommune og Regionrådet for Hallingdal

2.3. Effektmål

Prosjektet vil gi langsiktige effekter i form av

- Styrket trivsel, samhold og tilhørighet blant innbyggerne
- Økt tilgang på informasjon om bolig- og tomteutvikling for alle målgrupper
- Økt bruk av sentrum og økt handel
- Økt attraktivitet av nye næringsetableringer
- Økt engasjement, stolthet og framsnakking av egen bygd
- Økt kunnskap om bolystarbeid som gir grunnlag for å sette i gang «riktige» prosjekter og tiltak

Indikatorene for måloppnåelse vil bli overvåket og vurdert gjennom hele prosjektperioden. Prosjektet vil bli gjennomført ved å samarbeide med lokale aktører, organisasjoner og innbyggere i alle aldersgrupper og interesseområder for å sikre en bred forankring og engasjement i prosessen.

2.4. Rammer

Bo og bilyst omfatter det meste av det vi omgir oss med i lokalmiljøet. Dette prosjektet vil derfor måtte avgrenses til å omhandle attraktivitet, engasjement, informasjon, kommunikasjon og kunnskapsheving.

2.5. Status Nesbyen

1. Innbyggere

Innbyggere i Nesbyen kommune: 3.299 pr. 4.kvartal 2022.

Med hyttefolket regnes et tillegg på ca.9-12.000 innbyggere i høysesong.

2. Næringsliv

Pr.2022 er det 650 registrerte virksomheter i Nesbyen;

Kilde SSB: <https://www.ssb.no/statbank/table/07091/tableViewLayout1/>

I 2022 hadde 198 virksomheter 1 eller flere ansatte. Pr.1.kvartal 2023 har antallet økt til 668 registrerte virksomheter, hvor 203 virksomheter har 1 eller flere ansatte.

36%; 234 virksomheter er direkte knyttet til eiendom, bygg og anlegg.

I kartleggingsfasen, vil ledig næringsareal og næringstomter bli publisert på BOINESBYEN.no og på sosiale medier og oppdateres jevnlig i prosjektperioden.

3. Boliger og tomter

Antall boliger: I 2022 finnes 1.579 antall husholdninger i Nesbyen, hvor 1.139 er selveier.

Kilde SSB: <https://www.ssb.no/statbank/table/11084>

Det henvises stadig til bolig/tomte-mangel i Nesbyen. Pr.8.3.21 jobbet kommunen med 130 nye boligtomter. I 2023 ble det publisert 19 tomter i Østenforskogen på finn.no. Alle bolig- og tomte-muligheter som ble nevnt av kommunen, er satt inn i handlingsplanen og lista skal gjennomgås med teknisk før den publiseres.

4. Hytter

Antall hytter: Tall fra SSB viser 3.881 hytter i kommunen pr.1.1.2023;

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/05467/tableViewLayout1/>

5. Folkehelse

Sammendrag av data fra folkehelsebarometer for Nesbyen kommune per 2023 viser at det er:

- lav andel barn og unge i kommunen
- gode resultater i regneferdigheter på 5. trinn
- mange ungdom som trener sjeldnere enn én gang per uke
- svært mange ungdom som er mer enn 4 timer på skjerm daglig
- høy andel ungdom (17 år) med overvekt/fedme
- ungdommene er mindre fornøyde med lokalmiljøet og treffsteder enn tidligere
- lavere andel personer med høyere utdanning i alderen 30-39 år, enn fylket/landet
- høyere andel over 45 år som leier bolig, enn fylket/landet
- høyere andel eldre over 80 år, enn fylket/landet
- den beste drikkevannskvaliteten man kan få i Norge

3. Prosjektorganisasjon

3.1. Oppdragsgiver og prosjekteier: Nesbyen kommune

- Øverste ansvarlige for gjennomføringen av prosjektet
- Prosjekteier er bindeleddet mellom kommunen og styringsgruppa
- Forankrer prosjektet i linjen og i politiske fora
- Resultatansvarlig

3.2. Prosjektansvarlig: Ordfører

Prosjektansvarlig har det overordnede ansvaret for gjennomføring av prosjektet.

- Leder styringsgruppa
- Innkaller til styringsgruppemøter (i samarbeid med prosjektleder)
- Følger opp prosjektleder
- Rekruttere prosjektleder og øvrige medlemmer til prosjektorganisering
- Sikre økonomiske ressurser
- Sikre forankring i relevante fora
- Gjøre avtaler med bidragsyttere om ressursinnsats
- Rapporterer til prosjekteier

3.3. Prosjektleder: Daglig leder NTN, Solveig Hjallen

- Utarbeide prosjektplan og handlingsplan
- Fremdrift og resultatoppnåelse
- Sekretær for styringsgruppa
- Følger opp styringsgruppas beslutninger
- Rapporterer til styringsgruppa

3.4. Prosjektgruppe: Solveig Hjallen, Magnhild Medgard Skår, Anna Kollhus

- Kontinuerlig oppfølging av prosjektet
- Igangsetting av tiltak
- Etablering av delprosjekter/arbeidsgrupper

3.5. Styringsgruppe: To representanter fra formannskapet (ordfører og varaordfører). Ordfører er leder av styringsgruppa. Ett medlem fra kommuneadministrasjonen, folkehelserådgiver Magnhild Medgard Skår og to representanter fra næringslivet, Martin Gaze og Helge Jensen.

Medlemmene fra næringslivet velges for ett år av gangen og rulleres ved årsskiftet. På denne måten vil belastningen bli mindre per bedrift som kan yte mer i en kortere periode, samtidig som man får en bredere forankring gjennom økt deltagelse i prosjektperiodens varighet.

- Godkjenner prosjektplan
- Vedtar strategier, milepæler og andre rammer
- Sikrer framdrift ved begrenning av ressursbruk
- Resultatoppnåelse
- Møter hver 3. måned (hver måned frem til sommer 2023)
- Årlig rapportering og sluttevaluering til prosjekteier, Formannskap og Kommunestyret

3.6. Arbeidsgrupper vil opprettes for spesielle tema/områder som prosjektet skal arbeide med gjennom prosjektperioden. Det vil da etableres del-prosjekter med egne del-prosjektledere som leder hver sin arbeidsgruppe. Del-prosjektleder rapporterer til prosjektleder.

3.7. Referansegruppe(r) oppnevnes etter hvert som prosjektet kommer i gang. Naturlige representanter i referansegruppa kan bl.a. være innflytter, tilbakeflytter, ungdom, eldre, innvandrere, hyttefolket.

Det gis ikke møtehonorar til næringslivet eller andre prosjektdeltagere (ref. like prosjekt i Gol/Ål).

4. Forankring og samarbeidspartnere

Tidligere bolystarbeid og -prosjekter har vist at en bred forankring er avgjørende for et godt resultat i arbeid med bolyst. Prosjektet må derfor arbeide bredt for å forankre prosjekt og del-prosjekt i hele kommunen, både blant administrasjon, politikere, næringsliv, frivillighet, lokalbefolkning, innvandrere og hyttefolk.

4.1. Kommunen

Forankring i kommuneplanens samfunnsdel og andre kommunale planer.

4.2. Politikere og kommunestyret

Involvering og medvirkning for tilbakemelding og innspill.

4.3. Næringslivet

Involvering og medvirkning av bedrifter og næringsliv. Det er ønskelig at næringslivet følger opp ny-ansatte og informerer om bolystarbeidet i kommunen og oppfordrer til deltagelse på velkomstmøter.

4.4. Frivilligsentralen

Det er ca. 90 frivillige lag og foreninger i Nesbyen som alle jobber for deltagelse i et fellesskap og trivsel og samørighet blant innbyggere med felles interesser. Frivilligheten er spesielt viktig i arbeid med bolyst og prosjektet må arbeide for å inkludere frivilligheten i ulike prosjekter som skal satses på.

Frivilligsentralen utfører en viktig jobb for alle lag og foreninger i Nesbyen. Alle har noe å gi og alle trenger en hånd. Frivilligsentralen brenner for at mennesker skal møtes og berike hverandre. Å bidra for andre gjennom frivillig innsats skaper ny mening i livet.

4.5. Lokalbefolkning

Lokalbefolkningen kan bidra til større trivsel. Inkludering av nye innbyggere er viktig for at de skal integreres og trives i et etablert lokalsamfunn.

4.6. Innvandrere

Innvandrere er viktige for å opprettholde befolkningsgrunnlaget i mange distriktskommuner. Innvandring til distriktskommuner påvirkes av politikken for bosetting av flyktninger og av økonomiske konjunkturer og arbeidsmuligheter. Samtidig påvirkes innvandrernes lyst til å bo i distrikts-Norge også av hva slags lokale holdninger og praksiser til innvandring og integrering som dominerer lokalt. For å nå målet om å øke antall innbyggere er innvandrere en viktig gruppe å ta vare på. De vil gjerne eie egen bolig og kjøp av bolig signaliserer et langsiktig ønske om å bo i kommunen. Innvandrere trekker frem barns oppvekstvilkår, trygghet, det rolige livet på bygda, et godt lokalmiljø og vakker, ren natur som årsaker til at de ønsker å bosette seg i distrikts-Norge. Innvandrere med stort sosialt nettverk som inkluderer nordmenn, er de som trives best på stedet. Det å bli kjent med minimum én nordmann lokalt har betydning for trivsel og integrering i lokalsamfunnet. Det å bli sett, inkludert og verdsatt kan være utslagsgivende for om en velger å bli boende eller ikke¹

4.7. Hyttefolket

Det har blitt gjennomført flere hytteundersøkelser og ønsker/tiltak er ført opp i Handlingsplanen. Hyttefolket kan generelt bidra til bo- og bilyst ved å støtte lokale butikker og aktiviteter, delta i lokale arrangementer og initiativer, og være en aktiv og positiv bidragsyter til lokalsamfunnet. De kan også vurdere å investere i området for å forbedre infrastruktur og attraktivitet for både fastboende og besøkende. Vi har alle et felles ansvar for å ta vare på Nesbyen for framtidige generasjoner.

¹ NIBR-rapport 2012:5. "Derfor blir vi her" - innvandrere i Distrikts-Norge

5. Profil og profilering

5.1. Logo

Det er utarbeidet en logo for prosjektet **BOiNESBYEN**.

5.2. Profilering

I all profilering av prosjektet **BOiNESBYEN**, skal logoen brukes i prosjektplan, på nettsider, i some-poster, i film, på bilder og på profileringsartikler.

6. Fremdriftsplan og milepæler

6.1. Fremdriftsplan

Oppgaver	2023 måned											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Styringsgruppemøter												
Prosjektplan												
Handlingsplan												
Stake kurs videre; strategi, prioritering og gjennomføring												
Presentasjon av Styringsgruppe (bilde, film, Hallingdølen)												
Opprette en informasjonskanal mellom NTN og kommunen												
Opprette facebook/instagram/blogg												
Opprette en SOME-plan												
Få oversikt/status over nye bolig-byggeprosjekt, reg.planer osv												
Gjennomføring av prosjekt/tiltak												
Utarbeide retningslinjer for tildeling av midler til delprosjekter												
Søknader finansiering av delprosjekter												
Rapportering til prosjekteier												

Oppgaver	2024 måned											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Styringsgruppemøter												
Gjennomføring av prosjekter/tiltak												
Plan for søknader/finansiering av delprosjekter												
Rapportering til prosjekteier												

Oppgaver	2025 måned											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Styringsgruppemøter												
Gjennomføring av prosjekter/tiltak												
Plan for søknader/finansiering av delprosjekter												
Rapportering til prosjekteier												

6.2. Milepæler

Hovedaktivitet	Tidspunkt	Detaljer
Kartlegging, forankring og oppstart;	Våren 2023 (spesifisere)	Presentere prosjektet i andre næringsforum, møter, formannskap, eventuelt kommunestyret, på nettsider og i sosiale medier.
		Arbeide med å finne gode kommunikasjonsformer ut til våre målgrupper.
		Gjennomføring og analysering av spørreundersøkelser til våre innbyggere.
Gjennomføring	Høst 2023 til vår 2025	Gjennomføring av prosjekt med prioriterte tiltak i satsningsområder og underprosjekt som kommer frem som resultat av kartleggingen som gjøres våren 2023.
Avslutte prosjekt	Høst 2025	Avslutning, evaluering og rapportering.

7. Handlingsplan

Prosjektgruppa har utarbeidet en handlingsplan i Excel hvor alle tiltak og ønsker fra tidligere møter, folkemøter, innovasjonslab osv. har blitt samlet. Handlingsplanen er vedlegg til prosjektplan. I tillegg til ønsker og tiltak, viser Handlingsplanen oppgaver, ansvarsfordeling, når man forventer å fullføre delprosjekter og kostnader, samt dokumentasjon.

8. Økonomi

Vedtaket fra kommunestyret Sak 90/22:

Midler til gjennomføring er 400 000 i 2023, 600 000 i 2024 og 600 000 i 2025. I tillegg har Skue Sparebank gitt et tilskudd på 300.000 kr for 2023. Styringsgruppa må søke Skue Sparebank om nye midler til 2024 og 2025. Prosjektgruppa arbeider kontinuerlig med å identifisere og søke tilskudd fra stiftelser, fylkeskommune, regionale og kommunale tilskuddsordninger m.fl.

8.1. Budsjett

Prosjektår	2023	2024	2025
Tilskudd kommunen	400.000	600.000	600.000
Tilskudd Skue	300.000	300.000	300.000
Sum	700.000	900.000	900.000
Lønn Bærekraftig Reisemål	157.000		
Lønn Bolyst	320.000		
Rest til TILTAK	223.000	700.000	700.000

8.2. Økonomisk støtte til tiltak

Alle har mulighet til å søke økonomisk støtte fra bolystprosjektet til tiltak som kan bidra til å nå målene i prosjektet. Kriterier for søknad:

- Søknad må sendes til Bolystprosjektet; solveig@nesbyen.no
- Tiltaket må være for alle innbyggere i kommunen
- Tiltaket kan ikke være kommersielt
- Søknadsbeløp inntil kr 20.000,- kan bevilges av prosjektgruppa
- Søknadsbeløp over kr 20.000,- må behandles i styringsgruppa

9. Risikovurdering

9.1. Swot analyse

Styringsgruppa har gjennomført en SWOT-analyse og vurdert prosjektets styrker, svakheter, muligheter og trusler.

STYRKER: <ul style="list-style-type: none"> ● Forankring politisk og midler til gjennomføring ● Engasjement ● Kompetanse ● Bredt sammensatt styringsgruppe ● Lokalbefolkningen er positive til tilflytting ● Prosjektet er organisert av både prosjektleder og prosjektgruppe ● Involvering av innbyggere ● Stolthet/lokalpatriotisme ● Interkommunalt samarbeid, Bolyst-satsning i Hallingdal 	SVAKHETER: <ul style="list-style-type: none"> ● Forankring i kommuneorganisasjon ● Tidspress ● Vet ikke om det faktisk fungerer ● Kan være lite forståelse, hvis vi ikke får til konkrete tiltak ● Kan ende opp som en rapport i skuffen ● Manglende involvering av målgrupper ● Mange som jobber i Nesbyen og bor i andre kommuner
MULIGHETER: <ul style="list-style-type: none"> ● Kunnskapsgrunnlag som vi kan nytte ● Endringsvilje, virker som befolkningen ønsker at ting skal skje ● Positiv befolkning gir ekstern tilflytting ● Flere felles møteplasser ● Flere hus, leiligheter og næringsbygg ● Økt kommunikasjon mellom kommunen og prosjektgruppa ● Økt kommunikasjon fra prosjektet til innbyggerne og interessenter ● Få flere unge til å flytte hit – også med høyere utdanning ● Konesjonsplikt 	TRUSLER: <ul style="list-style-type: none"> ● Økonomi, vanskelig å finne/søke midler ● Kontinuitet ● Manglende engasjement og skepsis blant innbyggere

9.2. Risikohåndtering

Styringsgruppa har oppsummert utfordringene fra swot-analysen og sett på sannsynlighetsgrad (S) for at dette skjer, hvor kritisk (K) hver utfordring vil være, og gitt en risikofaktor (RF) for hver utfordring. I tillegg er det foreslått tiltak for å forebygge utfallet. Risikofaktor vurderes på en skala fra 1-5, der 1 er lav og 5 er høy.

Risikofaktor	S	K	RF	Tiltak
Mangel på boliger og tomter	5	5	25	Dialog/møte med kommune, utbyggere, eiendomsめglere og husbank
Manglende forankring lokalt for videre drift av iverksatte tiltak	4	5	20	Presisere og tydeliggjøre ansvar hos delprosjekteier
Lite samarbeid mellom NTN/kommunen	3	5	15	Forankring i kommuneadministrasjon
Manglende engasjement blant innbyggere	3	5	15	Informasjon, god kommunikasjon, inkludering og involvering
Manglende finansiering i delprosjekter	3	4	12	Søke tilskudd fra flere finansieringskilder
Ikke tilstrekkelig tid til å skape resultater	3	4	12	God planlegging av tidsbruk
Manglende involvering av målgrupper	2	5	10	Informasjon, inkludering og åpenhet
Manglende finansiering i bolystprosjektet	2	2	4	Kommunikasjon med Skue Sparebank
Langvarig fravær i prosjektgruppa/arbeidsgrupper	1	3	3	Inkludering, åpenhet, ivaretagelse av prosjektmedarbeidere
Prosjektleder slutter	1	3	3	Prosjektgruppen arbeider med flat struktur og andre vil kunne fylle rollen

10. Nesbyen som Bærekraftig Reisemål

Bærekraftig Reisemål

Sertifiseringen av Nesbyen som Bærekraftig Reisemål er ikke bare et viktig steg mot å tiltrekke flere besøkende til området og få de til å bli her lenger, men det er også nøkkelen til å skape en attraktiv og bærekraftig kommune å bo og leve i.

Ved å fokusere på bærekraftig utvikling av både lokalsamfunn og reiseliv, vil vi sikre at Nesbyen fortsetter å være et fantastisk sted å bo og besøke i mange år fremover. (ref.fn.no)

Bærekraftig utvikling handler om å finne en balanse mellom økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Dette betyr at vi må ta hensyn til både innbyggerne og besøkende sine behov og ønsker, når vi planlegger utviklingen av Nesbyen. Ved å fokusere på bærekraftig lokalsamfunn og reiseliv, kan vi skape et område som er attraktivt for både fastboende og besøkende, samtidig som vi tar vare på miljøet og naturen rundt oss.

Dette prosjektet vil derfor spille en viktig rolle i å forme fremtiden til Nesbyen som en bærekraftig bo-kommune. Ved å trekke bærekraftig utvikling av både reiseliv og kommune med i dette prosjektet, vil vi kunne skape et område som er attraktivt og bærekraftig for alle som bor og besøker Nesbyen.

Nesbyen - Hjertet i Hallingdal

Kontaktinformasjon: Nesbyen Turist-og Næringssservice AS, v/prosjektleder Solveig Hjallen
epost: solveig@nesbyen.no tlf.32070170